Nr 3 A.

Ankom till riksdagens kansli den 27 februari 1920 kl. 10 f. m.

Utlåtande angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1921 tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

(1:a avd.)

A. Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 7 januari 1920 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t, under åberopande av punkt 1 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen, att å extra stat för år 1921 till arvoden till vissa extra befattningshavare i utrikesdepartementet m. m. anvisa ett förslagsanslag, högst, av 40,450 kronor. [1.]

Arvoden för vissa extra befattningshavare i utrikesdepartementet m. m.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *arvoden till vissa extra befattningshavare i utrikesdepartementet m. m.* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 40,450 kronor.

Extra avlöningstillägg åt vissa befattningshavare i utrikesdepartementet m. m.

[2.]

2:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till beredande av *extra avlöningstillägg åt vissa befattningshavare i utrikesdepartementet m. m.* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 37,200 kronor.

Personligt lönetillägg åt kamreraren i utrikesdepartementet G. Larson.

[3.]

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att å extra stat för år 1921 till personligt lönetillägg åt kamreraren i utrikesdepartementet G. Larson anvisa ett förslagsanslag, högst, av 2,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 9 och 10 av åberopade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att kamreraren i utrikesdepartementet G. Larsson, som den 12 september 1919 utnämnts till innehavare av kamreraretjänsten, vilken tjänst enligt riksdagens beslut uppförts å ordinarie stat, skulle på grund av den minskning i inkomster, som han i och med tillträdet av tjänsten i fråga åsamkats, beredas gottgörelse med 2,000 kronor för år i form av ett personligt lönetillägg att utgå från och med innevarande år.

Till stöd för framställningen har anförts, att Larson, vilken före sin utnämning till kamrerare var ordinarie revisor i riksbanken med avlöning av 6,700 kronor och samtidigt var anställd i utrikesdepartementet, där han under de senare åren åtnjöt en årsinkomst av omkring 4,000 kronor, sålunda genom sin befordran till kamrerare skulle få sina årsinkomster nedsatta med i det närmaste sistnämnda belopp samt att med hänsyn till de synnerligen tidskrävande göromålen vid kamreraretjänsten ringa möjligheter för honom förefunnes att förvärva sig någon avsevärd extra inkomst.

I avseende å vad departementschefen i detta ärende anfört, vill utskottet emellertid framhålla, att den omständigheten att en tjänsteman vid befordran eller på egen begäran erhållen förflyttning till annan tjänst röner minskning i sina inkomster på grund av att han icke vidare kan förena två tjänster eller måste avstå från vissa extra inkomster — ett förhållande som är ganska vanligt förekommande — ingalunda får anses medföra, att staten billigtvis skulle vara skyldig helt eller delvis hålla

honom skadeslös för denna inkomstminskning. Konsekvenserna av en dylik uppfattning måste bliva synnerligen vittutseende och redan på denna grund kan utskottet icke tillstyrka framställningen. Härtill kommer, att Larson i egenskap av kamrerare med en avlöning bestämd i likhet med tjänstemäns i andra normalgraden vid ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag skulle komma att i avlöningshänseende bliva i det närmaste jämnställd med en tjänsteman i tredje normalgraden, en ställning, som på intet sätt synes stå i förhållande till beskaffenheten av det arbete, Larsson har att utföra.

Med hänsyn till vad utskottet sålunda anfört har utskottet ansett sig böra avstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förslag icke må av riksdagen bifallas.

B. Sveriges representation i utlandet.

4:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4) hemställer utskottet, *Avlöning åt en tillförordnad minister hos Schweiziska Edsförbundet.* [4.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för *avlöning åt en tillförordnad minister hos Schweiziska Edsförbundet* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 24,000 kronor, därav 9,000 kronor skola anses motsvara lön, 6,000 kronor tjänstgöringspenningar och 9,000 kronor ortstillägg.

5:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att å extra stat för år 1921 till en beskickning i Haag anvisa ett förslagsanslag, högst, av 29,500 kronor, därav 25,400 kronor, fördelade i lön 9,000, tjänstgöringspenningar 6,000 och ortstillägg 10,400 kronor, skola utgå till ministern, och 4,100 kronor, fördelade i lön 2,400, tjänstgöringspenningar 600 och ortstillägg 1,100 kronor, skola utgå till kanslisten. *Beskickning i Haag.* [5.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 11—14 i åberopade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag som innebär, att en särskild beskickning skall från och med år 1921 upprättas i Haag, har utskottet ansett sig böra tillstyrka och hemställer alltså,

Nytt anslag.

att riksdagen må till *en beskickning i Haag* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 29,500 kronor, därav 25,400 kronor, fördelade i lön 9,000, tjänstgöringspenningar 6,000 och ortstillägg 10,400 kronor, skola utgå till ministern, och 4,100 kronor, fördelade i lön 2,400, tjänstgöringspenningar 600 och ortstillägg 1,100 kronor, skola utgå till kanslisten.

Beskickning i Warschau.

[6.]

6:o) Kungl. Maj:t har (punkt 6) föreslagit riksdagen att på extra stat för år 1921 till en beskickning i Warschau anvisa ett förslagsanslag, högst, av 55,000 kronor, därav skola utgå till ministern 40,000 kronor, fördelade i lön 9,000, tjänstgöringspenningar 6,000 och ortstillägg 25,000 kronor, till andre legationssekreteraren 10,000 kronor, fördelade i lön 3,600, tjänstgöringspenningar 1,600 och ortstillägg 4,800 kronor, samt till kanslisten 5,000 kronor, fördelade i lön 2,400, tjänstgöringspenningar 600 och ortstillägg 2,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 14—17.

Utskottet har visserligen funnit de föreslagna ortstilläggen anmärkningsvärt höga, men har likväl med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts icke ansett sig böra föreslå någon ändring.

Då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit anledning till erinran hemställer utskottet,

Nytt anslag.

att riksdagen må till *en beskickning i Warschau* på extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 55,000 kronor, därav skola utgå till ministern 40,000 kronor, fördelade i lön 9,000, tjänstgöringspenningar 6,000 och ortstillägg 25,000 kronor, till andre lega-

tionssekreteraren 10,000 kronor, fördelade i lön 3,600, tjänstgöringspenningar 1,600 och ortstillägg 4,800 kronor, samt till kanslisten 5,000 kronor, fördelade i lön 2,400, tjänstgöringspenningar 600 och ortstillägg 2,000 kronor.

7:o) Kungl. Maj:t har (punkt 7) föreslagit riksdagen att till en beskickning i Bukarest på extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, av 24,000 kronor till avlöning åt en ministerresident, av vilket belopp 6,600 kronor skola anses motsvara lön, 3,000 kronor tjänstgöringspenningar och 14,400 kronor ortstillägg. *Beskickning i Bukarest.* [7.]

Utredningen i ärendet förekommer å sid. 17—22 av statsrådsprotokollet.

Departementschefen har i detta sammanhang berört spörsmålet om vår representation i samtliga Balkanstater. *Kungl. Maj:ts förslag.*

Frågan om förändring av Sveriges nuvarande representation i Turkiet står ännu öppen. I samband med denna fråga har även ansetts böra upptagas spörsmålet om försäljning helt eller delvis av kronans fastighet i Konstantinopel. Jämväl frågan om vår representation i Athén och Belgrad har ännu icke ansetts kunna definitivt avgöras.

Med upprättandet av en beskickning i Bukarest, vilken tills vidare borde omhändertaga våra intressen i Rumänien, men vars chef framdeles eventuellt torde kunna ackrediteras även i Sofia, syntes däremot icke böra anstå. Sakkunniga, som tillkallats för utredning rörande förändringar inom utrikesdepartementet och Sveriges representation i utlandet, hava föreslagit, att chefskapet över beskickningen borde anförtros åt en ministerresident. Ifrågavarande tjänstegrad vore för närvarande icke företrädd å lönestaten för vår representation utomlands, men infördes genom den vid 1919 års lagtima riksdag beslutade omorganisation av utrikesdepartementet å därför gällande stat. Inom utrikesrepresentationen skulle härigenom komma att införas nämnda tjänstegrad. De uppgifter, som skulle komma att vila på en beskickning i Bukarest, syntes dock departementschefen vara av den art och omfattning, att en ministerresident lämpligen borde kunna förestå densamma.

Utskottet finner i likhet med departementschefen, att starka skäl tala för att åtgärder vidtagas för att i någon mån giva vår representation *Utskottets yttrande.*

i Balkanstaterna en ändamålsenligare organisation än den nuvarande. Det av Kungl. Maj:t i sådant avseende framlagda förslaget om upprättande av en särskild beskickning i Bukarest anser sig utskottet böra tillstyrka. Dock synes något definitivt ståndpunktstagande till frågan om vilken tjänstegrad beskickningschefen för framtiden bör innehava icke härmed böra ske.

En förändring av vår nuvarande representation i Turkiet synes utskottet böra tagas under omprövning. Beträffande spörsmålet om försäljning av kronans fastighet i Konstantinopel, vilken fråga i samband härmed lärer komma att upptagas till prövning, vill utskottet allenast framhålla önskvärdheten av att intet förhastande därvid sker.

Till vad departementschefen anfört i fråga om vår representation i övriga Balkanstater ansluter sig utskottet.

Utskottet hemställer,

Nytt anslag.

att riksdagen må till *en beskickning i Bukarest* på extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 24,000 kronor till avlöning åt en ministerresident, av vilket belopp 6,600 kronor skola anses motsvara lön, 3,000 kronor tjänstgöringspenningar och 14,400 kronor ortstillägg.

Extra ortstillägg åt förste legationssekreteraren vid beskickningen i Tokio och Peking samt avlöningsförmåner åt en andre legationssekreterare därstädes.

[8.]

8:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8) och under hänvisning till sid. 22—24 av statsrådsprotokollet får utskottet hemställa,

Nytt anslag.

att riksdagen må till *extra ortstillägg åt förste legationssekreteraren vid beskickningen i Tokio och Peking samt avlöningsförmåner åt en andre legationssekreterare därstädes* på extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 14,500 kronor, varav 5,500 kronor såsom extra ortstillägg åt förste legationssekreteraren samt 9,000 kronor, därav 3,600 kronor skola anses motsvara lön, 1,600 kronor tjänstgöringspenningar och 3,800 kronor ortstillägg, såsom avlöning åt en andre legationssekreterare.

Ortstillägg åt förste legationssekreterarne i Helsingfors, Kristiania och Köpenhamn.

[9.]

9:o) Kungl. Maj:t har (punkt 9) föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1921 till ortstillägg åt förste legationssekreterarne i Helsingfors, Kristiania och Köpenhamn anvisa ett förslagsanslag, högst, av 6,300 kronor eller 2,100 kronor åt envar av dem.

Utredningen i frågan återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 24 och 25.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att ifrågavarande befattningahavare skola i avlöningshänseende jämställas med de i utrikesdepartementet tjänstgörande förste legationssekreterarne.

Anslag för ändamålet har jämväl äskats å 1920 års tilläggsstat.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *ortstillägg åt förste legationssekreterarne i Helsingfors, Kristiania och Köpenhamn* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 6,300 kronor eller 2,100 kronor åt envar av dem. *Nytt anslag.*

10:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 10) hemställer utskottet, *Avlöning åt två andre legationssekreterare.* [10.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *avlöning åt två andre legationssekreterare* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 18,000 kronor eller 9,000 kronor till vardera, därav 3,600 kronor skola anses motsvara lön, 1,600 kronor tjänstgöringspenningar och 3,800 kronor ortstillägg, med rätt för Kungl. Maj:t att bestämma, vid vilka beskickningar ifrågavarande legationssekreterare skola tjänstgöra.

11:o) Kungl. Maj:t har (punkt 11) föreslagit riksdagen att till ett generalkonsulat i Danzig å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, av 17,800 kronor till avlöning åt en generalkonsul, av vilket belopp 6,600 kronor skola anses motsvara lön, 3,000 kronor tjänstgöringspenningar och 8,200 kronor ortstillägg. *Upprättandet av ett generalkonsulat i Danzig.* [11.]

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 26 och 27.

Med hänsyn till Danzigs betydelse i såväl handelspolitiskt som politiskt avseende har Kungl. Maj:t ansett erforderligt att vårt land, som för närvarande där representeras av en olönad konsul, från och med 1921 års ingång företrädes därstädes av en generalkonsul.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *ett generalkonsulat i Danzig* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, *Nytt anslag.*

17,800 kronor till avlöning åt en generalkonsul, av vilket belopp 6,600 kronor skola anses motsvara lön, 3,000 kronor tjänstgöringspenningar och 8,200 kronor ortstillägg.

12:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) hemställer utskottet,

Upprätthållande av vissa nya konsulat i Ryssland. [12.]

att riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, må till *upprätthållande av vissa nya konsulat i Ryssland* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 45,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att bestämma de platser, där ifrågavarande konsulat skola vara förlagda, ävensom de distrikt, som skola vara dem tilldelade.

Vissa nya konsulat i utomeuropeiska länder. [13].

13:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13) att på extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 105,000 kronor till vissa nya konsulat i utomeuropeiska länder, fördelat sålunda:

	Lön kronor	Tjänstgörings-penningar kronor	Ortstillägg kronor
generalkonsuln i Calcutta	6,600	3,000	20,400
generalkonsuln i Batavia	6,600	3,000	18,400
konsuln i San Francisco	5,400	2,500	12,100
vice konsuln i Valparaiso	3.600	1,600	9,800
vice konsuln i Minneapolis	3,600	1,600	6,800

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 29 och 30.

Riksdagen har på extra stat för år 1920 anvisat ett anslag å 93,000 kronor för upprättande av generalkonsulat i Calcutta och Batavia, konsulat i San Francisco samt vicekonsulat i Valparaiso.

I Minneapolis, där Sverige förut representerats av en olönad vicekonsul, har med hänsyn till den stora omfattningen av där förekommande göromål en lönad vicekonsulbefattning ansetts böra inrättas.

Å tilläggsstat för år 1920 hava jämväl medel äskats för sistnämnda ändamål.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet beträffande 1921 års stat,

att riksdagen må till *vissa nya konsulat i utomeuropeiska länder* på extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 105,000 kronor, fördelat på sätt i statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden den 7 januari 1920 angives. *Ökat anslag.*

14:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att för avlöning åt en tredje kanslist vid generalkonsulatet i London å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, av 4,400 kronor, därav 2,300 kronor skola anses motsvara lön, 600 kronor tjänstgöringspenningar och 1,500 kronor ortstillägg. *Avlöning åt en tredje kanslist vid generalkonsulatet i London.* [14.]

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 30 och 31.

Å extra stat för år 1920 finnes för avlöning åt en tredje kanslist vid generalkonsulatet i London uppfört ett förslagsanslag, högst, av 4,400 kronor. Kungl. Maj:t hade av 1918 års riksdag begärt befattningens uppförande på ordinarie stat, men riksdagen ansåg, att densamma borde sättas å extra stat med hänsyn därtill, att en väsentlig del av ökningen i arbetet å generalkonsulatet vore beroende på världskriget.

Utskottet, som förutsätter att ifrågavarande befattning när så ske kan indrages, hemställer,

att riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, må för *avlöning åt en tredje kanslist vid generalkonsulatet i London* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 4,400 kronor, därav 2,300 kronor skola anses motsvara lön, 600 kronor tjänstgöringspenningar och 1,500 kronor ortstillägg.

15:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15) att på *extra stat* för år 1921 till kanslistbefattningar vid vissa beskickningar och konsulat i utomeuropeiska länder anvisa ett förslagsanslag, högst, av 45,000 kronor till avlöning åt kanslister vid beskickningarna i Washington och Tokio, vid generalkonsulaten i Mexico, Kapstaden och Sydney samt vid konsulatet i San Francisco med 7,500 kronor åt envar, därav 2,400 kronor skola anses motsvara lön, 600 kronor tjänstgöringspenningar och 4,500 kronor ortstillägg. *Kanslistbefattningar vid vissa beskickningar och konsulat i utomeuropeiska länder.* [15.]

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 31—34.

Behovet av ifrågavarande kanslistbefattningar har, enligt vad departementschefen anfört, gjort sig särskilt starkt gällande på grund av svårigheterna att på ort och ställe finna lämpligt skrivbiträde samt nödvändigheten av att förfoga över med det löpande arbetet förtrogna tjänstemän, som vid förfall för överordnad kunna utföra dennes göromål.

Utskottet, som funnit de av departementschefen anförda skälen övertygande, hemställer,

Nytt anslag.

att riksdagen må till *kanslistbefattningar vid vissa beskickningar och konsulat i utomeuropeiska länder* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 45,000 kronor till avlöning åt kanslister vid beskickningarna i Washington och Tokio, vid generalkonsulaten i Mexico, Kapstaden och Sydney samt vid konsulatet i San Francisco med 7,500 kronor åt envar, därav 2,400 kronor skola anses motsvara lön, 600 kronor tjänstgöringspenningar och 4,500 kronor ortstillägg.

Personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon E. L. Johansson.

[16.]

16:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till *personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon E. L. Johansson* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,000 kronor.

Vikariatsersättningar vid beskickningar och konsulat samt lönefyllnad till vissa konsulsbefattningar.

[17.]

17:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17), att ordinarie förslagsanslaget till vikariatsersättning vid beskickningar och konsulat samt lönefyllnad till vissa konsulsbefattningar, nu uppgående till 10,000 kronor, må från och med år 1921 höjas med 15,000 kronor till 25,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 35.

Höjningen av förevarande ordinarie förslagsanslag är beroende av önskvärdheten av att bringa anslaget i bättre överensstämmelse med från detsamma utgående kostnader.

Med tillstyrkan av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att ordinarie förslagsanslaget till vikariatsersättning vid beskickningar och konsulat samt lönefyllnad till vissa konsulsbefattningar, nu uppgående till 10,000 kronor, må från och med år 1921 höjas med 15,000 kronor till 25,000 kronor. *Ökat anslag.*

18:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att på extra stat för år 1921 till kontorskostnadsersättningar åt vissa nya konsuler anvisa ett förslagsanslag, högst, av 16,500 kronor. *Kontorskostnadsersättningar åt vissa nya konsuler.*

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 36. [18.]

Till bestridandet av kontorskostnadsersättningar åt de nya konsulerna i Calcutta, Batavia, San Francisco och Valparaiso beviljade 1919 års lagtima riksdag å extra stat ett förslagsanslag, högst, på 10,000 kronor, benämnt »Kontorskostnadsersättningar åt vissa nya konsuler i utomeuropeiska länder».

Utöver detta belopp erfordras emellertid nu kontorskostnadsersättningar såväl för generalkonsulatet i Danzig med 1,500 kronor som för vicekonsulatet i Minneapolis med 5,000 kronor.

Anslagsbehovet för år 1921 skulle följaktligen utgöra 16,500 kronor. På tilläggsstat för år 1920 hava jämväl äskats 2,500 kronor till kontorskostnadsersättning för vicekonsulatet i Minneapolis.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet beträffande 1921 års stat hemställa,

att riksdagen må till *kontorskostnadsersättningar åt vissa nya konsuler* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 16,500 kronor. *Ökat anslag.*

19:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19) att på extra stat för år 1921 till bidrag åt beskickningschefer och lönade konsuler för ökade kontorskostnader anvisa ett reservationsanslag å 20,000 kronor. *Bidrag åt beskickningschefer och lönade konsuler för ökade kontorskostnader.*

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 36—38. [19.]

Då det torde komma att visa sig omöjligt för vissa av de lönade konsulerna att bestrida kontorskostnaderna med de belopp, som enligt nuvarande anslag stå till deras förfogande, och en ersättning åt de beskick-

ningschefer, som ej förfoga över staten tillhörig fastighet, för ökade utgifter till följd av utvidgning av kanslilokalerna syntes vara med rättvisa och billighet överensstämmande, har departementschefen ansett sig böra förorda, att bidrag till dessa kostnaders gäldande lämnas från och med innevarande år.

För ändamålet har äskats anslag å såväl 1921 års stat som 1920 års tilläggsstat. Anslaget har av Kungl. Maj:t upptagits såsom reservationsanslag.

Med hänsyn till förevarande utgifters beskaffenhet synes utskottet lämpligt, att anslaget erhåller natur av förslagsanslag, högst. Då emellertid enligt utskottet tillhandakomna upplysningar, det numera med bestämdhet kan förutses, att det äskade beloppet icke kan bliva tillräckligt för år 1921 anser utskottet att beloppet bör höjas till 30,000 kronor för nämnda år.

Utskottet hemställer alltså, beträffande 1921 års stat,

Nytt anslag.

att riksdagen må till *bidrag åt beskickningschefer och lönade konsuler för ökade kontorskostnader* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor.

Personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter.

[20.]

20:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20), hemställer utskottet,

att riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, må till *personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 7,000 kronor.

Extra diplomat- och konsulsaspiranter.

[21.]

21:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) att å extra stat för 1921 till extra diplomat- och konsulsaspiranter anvisa ett reservationslag av 44,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 39—41.

Då det ordinarie anslaget till diplomat- och konsulsaspiranter, på grund av utrikesrepresentationens utvidgning, behovet av en mera allsidig utbildning av attachéerna samt önskvärdheten därav, att hänsyn till enskild förmögenhet vid platsernas besättande ej skulle behöva spela in, visat sig otillräckligt, beviljade 1919 års lagtima riksdag ett extra reservationsanslag av 19,000 kronor för ifrågavarande ändamål.

Det extra anslagsbehovet för såväl innevarande år som år 1921 har emellertid av tillkallade sakkunniga beräknats till 44,000 kronor.

I denna fråga har departementschefen anfört följande:

»En i möjligaste mån allsidig utbildning av de unga män, som i egenskap av attachéer träda i utrikesdepartementets tjänst, är särskilt under nuvarande förhållanden av den största betydelse. Det politiska och handelspolitiska läget har redan nödvändiggjort och kommer säkerligen att ytterligare nödvändiggöra utvidgning av utrikesrepresentationen, och en försummelse i avseende å rekryteringen komme därför att medföra menliga följder för framtiden. Redan detta skäl torde motivera en ökning av anslaget i överensstämmelse med sakkunniges förslag. Som ett ytterligare kraftigt skäl för en sådan åtgärd kommer den stora arbetsbördan inom departementet och vid åtskilliga av våra beskickningar och konsulat. Det anförda torde giva vid handen att anslaget bör begäras jämväl å tilläggsstat för 1920.»

Utskottet har visserligen funnit det begärda anslaget väl högt tilltaget, men har dock icke velat motsätta sig beviljandet av detsamma.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *extra diplomat- och konsuls-aspiranter* å extra stat för år 1921 anvisa ett reservationsanslag av 44,000 kronor. *Ökat anslag.*

22:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 22) att å extra stat för 1921 till extra handelsattachéer anvisa ett reservationsanlag av 175,000 kronor. *Extra handelsattachéer.* [22.]

Utredningen i ärendet förekommer å sid 41 och 42 av statsrådsprotokollet.

På extra stat för år 1920 finnes uppfört ett reservationsanslag av 140,000 kronor till extra handelsattachéer.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 360 till 1919 års lagtima riksdag hade i anslutning till ett av sakkunnige gjort förslag hemställts, att riksdagen måtte till extra handelsattachéer såsom reservationsanslag anvisa dels å tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 43,750 kronor, dels ock å extra stat för år 1920 ett belopp av 175,000 kronor.

I anslutning till en inom riksdagen väckt motion fann riksdagen önskvärt, att medel för utsändande av ett ökat antal handelsattachéer ställdes till förfogande redan från den 1 juli 1919, och beslöt riksdagen, i syfte att bereda möjlighet härtill, utan att därigenom ökade kostnader åsamkades statsverket, att det för år 1920 äskade anslag å 175,000 kronor skulle nedsättas till 140,000 kronor och att i stället anslaget å 1919 års tilläggsstat skulle ökas till 70,000 kronor.

Kungl. Maj:t har emellertid nu begärt anslag för ändamålet å 1921 års stat med ett belopp av 175,000 kronor.

Då utskottet icke funnit sig övertygat om behovet av att nu höja detta anslag, för vilken åtgärd intet särskilt skäl anförts, har utskottet ansett sig böra föreslå, att anslaget för år 1921 uppföres med samma belopp som i 1920 års stat.

Utskottet hemställer alltså

att riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, må till *extra handelsattachéer* å extra stat för år 1921 anvisa ett reservationsanslag av 140,000 kronor.

Sociala attachéer. [23.]

23:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23) hemställer utskottet,

att riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, må till *sociala attachéer* å extra stat för år 1921 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Förstärkning av anslaget till extra biträden, kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat. [24.]

24:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24) att å extra stat för år 1921 till förstärkning av anslaget till extra biträden, kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat anvisa ett förslagsanslag, högst, av 40,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 42 och 43 i statsrådspotokollet.

Å tilläggsstat för år 1920 är för ändamålet jämväl äskat ett anslag av 40,000 kronor.

Då det å ordinarie stat uppförda anslaget till ifrågavarande ändamål under de senare åren visat sig otillräckligt hava för fyllande av anslagsbehovet tredje huvudtitelns allmänna besparingar anlitats. Sedan dessa avsevärt nedgått har särskilt förstärkningsanslag ansetts böra å riksstaten uppföras. Häremot har utskottet så mycket mindre att erinra som anlitandet av besparingsfonden för ett ändamål sådant som det förevarande icke lärer kunna anses stå i överensstämmelse med de av 1841 års riksdag angivna grunder för dispositionen av besparingarna å huvudtitlarne.

Utskottet hemställer,

Nytt anslag.

att riksdagen må till *förstärkning av anslaget till extra biträden, kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 40,000 kronor.

25:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) dels att å extra stat för år 1921 för expektansarvoden till vissa diplomat- och konsulattjänstemän anvisa ett förslagsanslag av 22,200 kronor, dels ock att medgiva, att, om tjänstinnehavare å staten för beskickningar och konsulat återkallats eller återkallas med rätt att uppbära expektansarvode eller annan avlöning av statsmedel, varmed rätt till pension icke är förenad, Kungl. Maj:t må äga förordna, att vad i fråga om tjänstinnehavare å staten för beskickningar och konsulat är stadgat angående rätt till pension skall mot uppfyllande av de för denna rätt stadgade förpliktelser gälla ifråga om den återkallade, så länge han innehar expektansarvode eller sådan avlöning, som ovan nämnts, med iakttagande att för honom skall fortfarande gälla samma pensionsunderlag, som han hade i den tjänst, han senast innehaft å aktiv stat. *Expektansarvoden till vissa diplomat- och konsulattjänstemän.* [25.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 44—48.

För ifrågavarande ändamål är å extra stat för år 1920 uppfört ett anslag å 20,400 kronor.

Kungl. Maj:ts här framlagda förslag innebär, att utgående expektansarvoden skola beräknas till samma belopp som den lön, innehavaren av arvodet förut uppburit.

Därjämte hava särskilda bestämmelser föreslagits för beredande av pension åt innehavare av expektansarvoden.

Av sakkunniga har åberopats, att befattningshavare på indragningsstat skulle äga uppbära sin fulla lön, men däremot icke tjänstgöringspengar. Denna uppgift är visserligen felaktig, alldenstund befattningshavare å indragningsstat uppbära, förutom lönen, jämväl tjänstgöringspengarna, men då utskottet i allt fall anser med billighet överenstämmande att expektansarvodena beräknas på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, har utskottet velat tillstyrka framställningen i denna del. Då det vidare måste anses erforderligt, att särskilda bestämmelser meddelas rörande rätt till pension för innehavare av expektansarvode, har utskottet funnit sig böra jämväl förorda det i sådant avseende framställda förslaget.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) för *expektansarvoden till vissa diplomat- och konsulattjänstemän* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag av 22,200 kronor, *Ökat anslag.*

b) medgiva, att, om tjänstinnehavare å staten för beskickningar och konsulat återkallats eller åter-

kallas med rätt att uppbära expektansarvode eller annan avlöning av statsmedel, varmed rätt till pension icke är förenad, Kungl. Maj:t må äga förordna, att vad i fråga om tjänstinnehavare å staten för beskickningar och konsulat är stadgat angående rätt till pension skall mot uppfyllande av de för denna rätt stadgade förpliktelser gälla ifråga om den återkallade, så länge han innehar expektansarvode eller sådan avlöning, som ovan nämnts, med iakttagande att för honom skall fortfarande gälla samma pensionsunderlag, som han hade i den tjänst, han senast innehaft å aktiv stat.

Tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet.

[26.]

26:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26) att å extra stat för år 1921 till tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet anvisa ett förslagsanslag, högst, av 75,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid 48—54 i åberopade statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål finnes å extra stat för innevarande år uppfört ett förslagsanslag, högst, 150,000 kronor.

Då av Kungl. Maj:t föreslagits särskilda anslag å 1921 års stat för åtskilliga poster, som för närvarande bekostas av ifrågavarande anslag, har detsamma ansetts kunna nedbringas till halva beloppet eller 75,000 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

Minskat anslag.

att riksdagen må till *tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 75,000 kronor.

C. Internationella byråer m. m.

Internationella skiljedomstolens byrå i Haag.

[27.]

27:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 27) får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till bestridande av Sveriges andel i kostnaderna under år 1920 för *den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* å extra stat för år 1921 anvisa ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor.

28:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28) att såsom bidrag för år 1921 till den internationella fredsbyrån i Bern å extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, 750 kronor. *Internationella fredsbyrån i Bern.* [28.]

Vidare har i en inom första kammaren av herr *E. Wavrinsky* väckt motion (nr 11) hemställts, att riksdagen ville höja det i årets statsverksproposition begärda anslaget till den internationella fredsbyrån i Bern från 750 kronor till 3,000 kronor.

Beträffande de skäl motionären anfört till stöd för sin framställning får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i likhet med motionären funnit skäl tala för en höjning av förevarande anslag, särskilt med hänsyn till penningvärdets starka fall under de senaste åren.

Utskottet har därvid ansett sig böra föreslå, att detta anslag i likhet med anslaget till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat bestämmes till 2,000 kronor för år 1921.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts förslag och herr Wavrinskys förevarande motion må såsom bidrag för år 1921 till *den internationella fredsbyrån i Bern* å extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor. *Ökat anslag.*

29:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29) att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat för år 1921 å extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, av 2,000 kronor. *Interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat.* [29.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 55 i åberopade statsrådsprotokollet.

Såsom bidrag till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat har alltsedan 1910 utgått ett extra anslag av 750 kronor, vilket belopp emellertid nu på grund av penningvärdets fall ansetts böra höjas till 2,000 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *interparlamentariska unionens byrå* *Ökat anslag.*

och generalsekretariat för år 1921 å extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor.

Kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp under år 1921.

30:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp under år 1921 å extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, av 41,000 kronor.

[30.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 55—57 i åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottets yttrande.

Såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp under år 1920 beviljade 1919 års lagtima riksdag ett anslag å 33,000 kronor. För ifrågavarande sammanslutning har Kungl. Maj:t nu å 1921 års stat begärt ett anslag å 41,000 kronor, vilket är avsett att fördelas på följande sätt:

1.	Förvaltningskostnader, trycksaker, porto, maskinskrivning, vård av bibliotek, inköp av litteratur och dylikt	7,000 kronor
2.	Resebidrag till den interparlamentariska unionens och det nordiska interparlamentariska förbundets rådsmöten	4,500 »
3.	Resebidrag till det 13:de nordiska interparlamentariska delegerademötet i Danmark	4,000 »
4.	Sveriges andel i kostnaderna för arbeten, avsedda att utföras gemensamt av de tre nordiska gruppernas sekretariat	15,000 »
5.	Samling av akter rörande nentralitetsfrågor m. m.	5,500 »
6.	Bearbetning och utgivande i tryck på svenska språket av visst utredningsmaterial rörande eventuella mellanfolkliga anordningar för åstadkommande av en varaktig fred	5,000 »
	Summa	41,000 kronor

Vid granskningen av denna kostnadsberäkning har utskottet funnit, att någon begränsning bör kunna ske av anslagets belopp. Särskilt torde posten nr 5 samt även i viss utsträckning posten nr 6 kunna reduceras. Med hänsyn härtill har utskottet ansett sig böra föreslå, att anslaget i sin helhet upptages med allenast 35,500 kronor eller 5,500 kronor mindre än som av Kungl. Maj:t föreslagits.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *riksdagens interparlamentariska grupp under år 1921* å extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, 35,500 kronor. *Ökat anslag.*

31:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31) medgiva, att ej mindre det ursprungligen såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen deltagande i unionens XX:de konferens å extra stat för år 1915 anvisade förslagsanslag, högst, 15,000 kronor, än även det anslag av 4,500 kronor, vilket, för den händelse den XIX:de konferensen skulle hava ägt rum redan år 1915, ursprungligen anvisats å extra stat för år 1916 såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i unionens XX:de konferens samma år, må, därest eller i den mån dessa anslag ej dessförinnan tagits i anspråk, få användas såsom bidrag till täckande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i den unionens konferens, som kan komma att äga rum år 1921. *Riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i den interparlamentariska unionens konferens år 1921.* [31.]

Utredningen i ärendet förekommer å sid. 57—59 av statsrådsprotokollet.

Av det vid statsverkspropositionen till 1914 års första riksdag fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden den 14 januari 1914 framgår, att, när ovannämnda förslagsanslag, högst, 15,000 kronor, som anvisades på extra stat för år 1915, bestämdes till ett så pass högt belopp, anledningen härtill var, att konferensen väntades komma att hållas i Amerika. Utskottet har icke haft något att erinra emot, att detta anslag, på sätt Kungl. Maj:t begärt, tages i anspråk under år 1921, men förutsätter, i likhet med vad riksdagen uttalat vid anslagets beviljande, att, därest konferensen icke kommer att hållas i Amerika eller annorstädes utom Europa, endast det belopp, 4,500 kronor, som eljest beräknats för deltagande i dylik konferens, tages i anspråk. *Utskottets yttrande.*

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att ej mindre det ursprungligen såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen deltagande i unionens XX:de konferens å extra stat för år 1915 anvisade förslagsanslag, högst, 15,000 kronor än även det anslag av 4,500 kronor, vilket, för den händelse den XIX:de konferensen skulle hava ägt rum redan år 1915, ursprungligen anvisats å extra stat för

år 1916 såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i unionens XX:de konferens samma år, må, därest eller i den mån dessa anslag ej dessförinnan tagits i anspråk, få användas såsom bidrag till täckande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i den unionens konferens, som kan komma att äga rum år 1921.

D. Diverse.

Rese- och flyttningsersättning, inspektioner, för tillfälliga uppdrag.

[32.] 32:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32) medgiva, att ordinarie förslagsanslaget rese- och flyttningsersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, nu uppgående till 90,000 kronor, må från och med år 1921 höjas med 75,000 kronor till 165,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 59 i statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen uti ifrågavarande anslag har föranletts av de stegrade biljettpriserna och fraktsatserna samt den ökning av personalen inom utrikesrepresentationen, som ägt rum under de senaste åren.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

Ökat anslag.

att riksdagen må höja ordinarie förslagsanslaget rese- och flyttningsersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, nu uppgående till 90,000 kronor, från och med år 1921 med 75,000 kronor till 165,000 kronor.

33:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva, att till innehavarna av beskickningshus må av ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m. från ingången av år 1920 utbetalas ersättning för beskickningshusens uppvärmning och belysning med, utöver härför i gällande stat upptagna belopp, ett ytterligare belopp motsvarande tre fjärdedelar av vad de genom räkningar, som ministern för utrikes ärendena godkänt, visa sig hava utöver nyssberörda belopp för ändamålet utbetalat.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 60—63.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att på grund av rådande höga pris å bränsle- och belysningsämnen ersättning för uppvärmning och belysning av beskickningshusen, utöver i stat härför beräknade belopp, skulle utgå med $^3/_4$ av de ytterligare kostnader, som härför bestritts av vederbörande innehavare av beskickningshusen i fråga.

Utskottet som funnit sig böra tillstyrka detta förslag, får hemställa,

att riksdagen må medgiva, att till innehavarne av beskickningshus må av ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialer, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m. från ingången av år 1920 utbetalas ersättning för beskickningshusens uppvärmning och belysning med utöver härför i gällande stat upptagna belopp, ett ytterligare belopp motsvarande tre fjärdedelar av vad de genom räkningar, som ministern för utrikes ärendena godkänt, visa sig hava utöver nyssberörda belopp för ändamålet utbetalat.

Tryckningskostnader. [33.]

34:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33), att ordinarie förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, nu uppgående till 5,050 kronor, må ökas med 9,950 kronor till 15,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer å sid. 63 i åberopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande anslag, som första gången uppfördes i 1914 års riksstat, har hittills upptagits med belopp varierande mellan 5,002 och 5,050 kronor, dessa ojämna belopp beroende på vad som de olika åren erfordrats för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

Med hänsyn till den oerhörda stegringen i tryckningskostnader har Kungl. Maj:t ansett, att en förhöjning av anslaget till omkring 15,000 kronor borde äga rum.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

Ökat anslag.

att ordinarie förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, nu uppgående till 5,050 kronor, må ökas med 9,950 kronor till 15,000 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som kan erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige.

35:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att till upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige anvisa ett ordinarie anslag av 120,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 64—67 i statsrådsprotokollet.

[34.]

Kungl. Maj:ts förslag.

Upplysningsverksamhet av ifrågavarande art, vilken enligt departementschefens uppfattning i första hand bör avse pressen såsom den viktigaste meningsbildande faktorn, har sedan några år tillbaka i viss omfattning bedrivits för Sveriges del, ehuru de härmed förbundna utgifterna icke kommit till synes i något anslags benämning.

Genom anvisande av det begärda anslaget har Kungl. Maj:t ansett, att anslaget till hemliga utgifter kunde minskas med 95,000 kronor.

Utskottets yttrande.

I likhet med departementschefen och de sakkunniga, som framlagt förslag i förevarande ärenden, anser utskottet ett bättre ordnande av nyhetsutväxlingen mellan Sverige och utlandet synnerligen önskvärt. Ett ökat inflytande från den svenska pressens sida över en telegrambyråinstitution, som förnämligast har att för vårt lands vidkommande ombesörja denna nyhetsförmedling, torde vara ägnat att i hög grad befordra en sådan bättre ordning.

Däremot måste utskottet ställa sig tveksamt till tanken på att, såsom av de sakkunniga ifrågasatts, knyta den svenska statens pressombud i utlandet vid de ledande utländska telegrambyråerna. Det kan nämligen befaras, att dessa ombud därigenom skulle allt för mycket hindras i sin huvudsakliga verksamhet, som bör vara att i den utländska pressen sprida kännedom om vårt land och dess förhållanden samt att beriktiga de missvisande framställningar om händelser och förhållanden i vårt land, som kunna förekomma i utlandspressen. I det senare avseendet torde de genom telegrambyråerna förmedlade nyheterna påkalla mindre uppmärksamhet än meddelandena från tidningarnas privatkorrespondenter.

Nytt anslag.

Med hänsyn till den synnerliga vikten av den ifrågavarande upplysningsverksamhetens ordnande synes det önskvärt, att riksdagen beredes tillfälle att uttala sig, innan frågan om pressombudens ställning definitivt avgöres.

Att för bestridande av kostnaderna för denna upplysningsverksamhet ett särskilt anslag uppföres, synes utskottet väl motiverat. Utskottet har icke heller någonting att erinra mot det av Kungl. Maj:t äskade beloppet.

Dock anser utskottet, att anslaget tillsvidare bör sättas på extra stat såsom förslagsanslag, högst.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige* på extra stat för år 1921 bevilja ett förslagsanslag, högst, 120,000 kronor. *Nytt anslag.*

36:o) Under hänvisning till vad som anförts under punkt 35:o) och med tillstyrkan av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa, *Hemliga utgifter.* [35.]

att ordinarie anslaget hemliga utgifter, nu uppgående till 170,000 kronor, må minskas med 95,000 kronor till 75,000 kronor. *Minskade anslag.*

37:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställer utskottet, *Sveriges traktater.* [36.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till *fortsatt utgivande av Sveriges traktater* å extra stat för år 1921 anvisa ett reservationsanslag av 4,500 kronor.

38:o) Beträffande de i nu gällande riksstat under tredje huvudtiteln uppförda ordinarie anslag, som icke här ovan särskilt omnämnts, har någon förändring icke ifrågasatts, varför utskottet hemställer, *Övriga ordinarie anslag.* [37.]

att samtliga de ordinarie anslag, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, må i riksstaten för år 1921 upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 27 februari 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Swartz, J. Nilsson* i Skottlandshus, *N. A. Nilsson, H. F. Lamm, Ollas A. Ericsson, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, E. A. Hallin* och *F. L. Lindqvist* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *A. Wiklund* i Brattfors, *J. Jönsson* i Revinge, *P. Nilsson* i Bonarp, *S. Bengtsson* i Norup, *P. A. Hansson* i Stockholm, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *W. Bäckström, C. R. Jansson* i Falun, *A. J. Andersson* i Gävle, *O. Nilsson* i Örebro och *J. D. Norman.*

Tabell över anslagen under riksstatens för år 1921 tredje huvudtitel. Utrikesdepartementet.

	Ordinarie anslag	Extra anslag	Ordinarie anslag	Extra anslag
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Departementet.				
Departementschefen, ministern för utrikes ärendena	24,000			
Departementet	278,800			
Arvoden till vissa extra befattningshavare i departementet m. m., *förslagsanslag*, högst		40,450		
Extra avlöningstillägg åt vissa befattningshavare i departementet m. m., *förslagsanslag*, högst		37,200	302,800	77,650
Sveriges representation i utlandet.				
Beskickningar och konsulat	1,169,200			
Avlöning åt en t. f. minister hos Schweiziska Edsförbundet, *förslagsanslag*, högst		24,000		
Beskickning i Haag, *förslagsanslag*, högst		29,500		
Beskickning i Warschau, *förslagsanslag*, högst		55,000		
Beskickning i Bukarest, *förslagsanslag*, högst		24,000		
Extra ortstillägg åt förste legationssekreteraren vid beskickningen i Tokio och Peking samt avlöningsförmåner åt en andre legationssekreterare därstädes, *förslagsanslag*, högst		14,500		
Ortstillägg åt förste legationssekreterarna i Helsingfors, Kristiania och Köpenhamn, *förslagsanslag*, högst		6,300		
Två andre legationssekreterare, *förslagsanslag*, högst		18,000		
Generalkonsulat i Danzig, *förslagsanslag*, högst		17,800		
Vissa nya konsulat i Ryssland, *förslagsanslag*, högst		45,000		
Vissa nya konsulat i utomeuropeiska länder, *förslagsanslag*, högst		105,000		

	Ordinarie anslag	Extra anslag	Ordinarie anslag	Extra anslag
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Tredje kanslist vid generalkonsulatet i London, *förslagsanslag*, högst		4,400		
Kanslistbefattningar vid vissa beskickningar och konsulat i utomeuropeiska länder, *förslagsanslag*, högst		45,000		
Personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon E. L. Johansson, *förslagsanslag*, högst		1,000		
Vikariatsersättning vid beskickningar och konsulat samt lönefyllnad till vissa konsulsbefattningar, *förslagsanslag*	25,000			
Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler	52,350			
Kontorskostnadsersättningar åt vissa nya konsuler, *förslagsanslag*, högst		16,500		
Bidrag åt beskickningschefer och lönade konsuler för ökade kontorskostnader, *förslagsanslag*, högst		30,000		
Ersättningar till olönade konsuler och vicekonsuler, *förslagsanslag*	75,250			
Personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter, *förslagsanslag*, högst		7,000		
Diplomat- och konsulsaspiranter, *reservationsanslag*	56,000			
Extra diplomat- och konsulsaspiranter, *reservationsanslag*		44,000		
Militär- och marinattachéer	28,000			
Handelsattachéer, *reservationsanslag*	40,000			
Extra handelsattachéer, *reservationsanslag*		140,000		
Sociala attachéer, *reservationsanslag*		50,000		
Ekiperingspenningar, *förslagsanslag*	15,000			
Extra biträden, kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat	32,200			
Förstärkning av anslaget till extra biträden, kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat, *förslagsanslag*, högst		40,000		
Expektansarvoden till vissa diplomat- och konsulattjänstemän, *förslagsanslag*		22,200		
Tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet, *förslagsanslag*, högst		75,000	1,493,000	814,200
Internationella byråer m. m.				
Sveriges andel i kostnaderna under år 1920 för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag, *förslagsanslag*, högst		5,000		

	Ordinarie anslag	Extra anslag	Ordinarie anslag	Extra anslag
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Internationella fredsbyrån i Bern, *förslagsanslag*, högst		2,000		
Interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat, *förslagsanslag*, högst		2,000		
Riksdagens interparlamentariska grupp, *förslagsanslag*, högst		35,500		44,500
Diverse.				
Ålderstillägg, *förslagsanslag*	20,000			
Rese- och flyttningsersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, *förslagsanslag*	165,000			
Skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m., *förslagsanslag*	350,000			
Tryckningskostnader, *förslagsanslag*	15,000			
Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar, *förslagsanslag*	35,000			
Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige, *förslagsanslag*, högst		120,000		
Hemliga utgifter	75,000			
Fortsatt utgivande av Sveriges traktater, *reservationsanslag*		4,500		
Kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m., *förslagsanslag*	150,000		810,000	124,500
Summa	.....	.....	2,605,800	1,060,850